

Film

		Advies	Geadviseerd/ Gereserveerd
<i>Bedragen in euro's</i>			
International Documentary Filmfestival Amsterdam	Amsterdam	Ja	1.158.684
International Film Festival Rotterdam	Rotterdam	Ja	1.666.990
Nederlands Film Festival	Utrecht	Ja	975.138
Eye	Amsterdam	Ja, mits	2.081.000
Cinekid	Amsterdam	Nee, tenzij	856.188

De categorie

Met haar omvang en publieksbereik is de audiovisuele sector in Nederland van groot economisch, maatschappelijk en cultureel belang. Voor de bevordering van de productie en verspreiding van kwalitatief hoogwaardig aanbod, zoals speelfilms en documentaires, stelt het Rijk ondersteuning beschikbaar via het Filmfonds en de Culturele basisinfrastructuur (BIS).

De BIS faciliteert een rijk gevarieerd festivallandschap voor film. Er is plaats voor vier festivals (artikel 3.33 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid) met elk een zeer eigen profiel: een festival voor de Nederlandse film, een internationaal festival voor documentaires, een internationaal festival voor arthousefilms en een festival voor jeugdfilms. Alle festivals moeten een groot publieksbereik hebben en – met uitzondering van het jeugdfilmfestival – onder meer ook werk maken van talentontwikkeling en sectorvernieuwing. Met ingang van de subsidieperiode 2021 – 2024 is er voor de vier instellingen samen een totaalbedrag beschikbaar, dit in tegenstelling tot de BIS-periode 2017 – 2020, waarin er voor het jeugdfilmfestival een apart budget was vastgesteld. Het gezamenlijke bedrag van 4.657.000 euro is 1.177.000 euro hoger dan het bedrag voor de subsidie periode 2017 – 2020.

In de BIS is tevens ruimte voor een ondersteunende instelling voor film (artikel 3.34 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid). Deze ondersteunende instelling moet enerzijds de landelijke filmeducatie coördineren en stimuleren, en anderzijds de Nederlandse film(sector) internationaal promoten. Nieuw ten opzichte van 2017 – 2020 is dat de internationale promotie nu in samenwerking met het Filmfonds dient te gebeuren. Voor de ondersteunende instelling is 2.081.000 euro beschikbaar. Dit is een lager bedrag dan het subsidiebedrag in de BIS-periode 2017 – 2020 omdat de museale taken van de huidige ondersteunende instelling – Stichting Filmmuseum Eye (Eye) – voortaan worden gefinancierd op grond van de Erfgoedwet. Deze taken zijn dan ook niet beoordeeld in het kader van de aanvraag.

Adviezen

Alleen de huidige vijf BIS-instellingen hebben een aanvraag ingediend. Voor de festivals zijn dat het International Filmfestival Rotterdam (IFFR), het International Documentary Filmfestival Amsterdam (IDFA), het Nederlands Film Festival (NFF) en Stichting Cinekid Amsterdam (Cinekid). Eye, sinds 31 december 2009 het Nederlandse sectorinstituut voor film, ambieert wederom de ondersteunende sectortaken. De raad adviseert alle aanvragers te honoreren met uitzondering van Cinekid en met voorwaarden voor Eye. Het totaal van de aangevraagde bedragen van de vier festivals overstijgt het subsidieplafond met 559.443 euro.

Algemene indruk

De filmfestivals en Eye vormen samen een bloeiende infrastructuur voor film in Nederland. De raad is redelijk positief over de aanvragen. Uit de plannen spreekt een mooie ambitie, die verder reikt dan film alleen. Wel valt op dat ze vrij globaal van aard zijn, met goede intenties, maar met doelen die niet altijd concreet zijn uitgewerkt. Ook valt op dat de instellingen relatief weinig zelfreflectie tonen op zaken die minder goed gaan en op mogelijke toekomstige knelpunten.

In zijn advies voor de BIS-periode 2017 – 2020 heeft de raad gepleit voor meer afstemming, coördinatie en samenwerking in de filmsector. Dat blijft een uitdaging in de veelheid aan activiteiten die er wordt ondernomen, ook omdat de aanvragers allemaal onderdeel zijn van complexe (internationale) netwerken waardoor samenwerking op specifieke vlakken binnen Nederland mogelijk lastiger is. Toch is ze – om de efficiëntie en effectiviteit te vergroten – van belang. Zo houden de vier festivals zich in meer of mindere mate allemaal bezig met filmeducatie. Als ondersteunende instelling met landelijke educatie in de portefeuille, zou Eye in de afstemming hiervan een (duidelijker) rol kunnen spelen. Het inzichtelijk maken van de activiteiten op het gebied van educatie, met de bijbehorende transparantie van budgetten, is hierbij wenselijk.

De vraag tot betere afstemming en samenwerking doet zich ook voor bij de (inter)nationale promotie van de Nederlandse film. Ook daarmee hebben alle aanvragers bemoeienis. Zo hebben IFFR, IDFA en Cinekid een internationale markt en netwerk. De promotionele rol van NFF is onderdeel van de keten om de Nederlandse filmproductie te versterken. Toch heeft alleen Eye, in samenwerking met het Filmfonds, formeel de taak de internationale promotie te verzorgen. Op dit terrein is volgens de raad meer afstemming, sturing en samenwerking gewenst. Het is ook onderdeel van de regeling dat Eye voor haar internationale promotietaak afstemt met overige relevante partijen in de filmsector.

Tot slot vraagt ook talentontwikkeling een meer eenduidige koers. Alle filmfestivals in de BIS besteden aandacht aan dit onderwerp. En ook het Filmfonds en Eye hebben in hun programma's ruimte voor talentontwikkeling.

De raad vindt het van belang dat de betrokken partijen rekening houden met elkaars aanbod zodat ze zo aanvullend mogelijk kunnen opereren.

Voor de subsidieperiode 2021 – 2024 heeft de raad ook zorgen over de integrale beoordeling van de filmsector. Nu de museale taken van Eye onder de Erfgoedwet vallen en mogelijk door een (internationale) visitatiecommissie worden getoetst, is het de vraag of Eye nog voldoende integraal en vanuit een (Nederlands) filmperspectief zal en kan worden beoordeeld; Eye is een museum dat ook een aanzienlijk programma filmvertoningen heeft.

Afwegingen

Over Eye is de raad gematigd positief. Hij adviseert het gevraagde subsidiebedrag van 2.081.000 euro toe te kennen, mits Eye een concreet, separaat activiteitenplan en een gedetailleerdere, separate begroting indient voor haar taken als ondersteunende instelling. Eye is een boegbeeld voor de film en in die zin ook van grote betekenis voor de sector. Het is in het belang van de sector en van Eye zelf, dat de uitgaven transparant worden besteed en verantwoord en goed kunnen worden gemonitord en beoordeeld. Dat is nu niet het geval.

Over de festivals IDFA, IFFR en NFF is de raad positief en hij adviseert deze instellingen ook de komende periode in de basisinfrastructuur op te nemen. De raad adviseert geen van deze instellingen het aangevraagde bedrag toe te kennen. Het totaalbedrag voor deze categorie is overvraagd. Wel adviseert hij een verhoging ten opzichte van de subsidieperiode 2017 – 2020 toe te kennen van 15 procent. Het resterende subsidiebudget kan worden verdeeld, waarbij IDFA met 125.000 euro en IFFR met 25.000 euro worden beloond voor plan en prestaties, die beter waren dan plan en prestaties van NFF, en de subsidie per kaartje tussen IDFA en IFFR iets meer gelijk wordt getrokken. Het resterende bedrag gaat vervolgens naar NFF.

De raad heeft zorgen over de toekomstbestendigheid van Cinekid. De bezoekersaantallen van het festival in Amsterdam lopen terug, het landelijk bereik kan beter en de financiële gezondheid is matig. Het plan van Cinekid laat te weinig strategie en concrete maatregelen zien die vertrouwen zouden kunnen geven om deze tendens te keren. De raad vindt aandacht via een platform voor alleen de jeugdfilm van groot belang binnen de BIS. Hij adviseert dan ook de aanvraag van Cinekid alleen te honoreren, als de instelling op korte termijn de activiteiten concreet uitwerkt, inclusief heldere, meetbare doelstellingen en een inhoudelijk plan op het gebied van publieksbereik. Daarnaast vindt de raad een uitgebreidere toelichting om de financiële positie van Cinekid te verstevigen en een begroting in lijn met het nieuwe activiteitenplan, noodzakelijk. De raad ziet de plannen van de nieuwe directeur met belangstelling tegemoet.